

Sygn. akt IV KK 218/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 grudnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Siuchniński (przewodniczący)

SSN Józef Dołhy (sprawozdawca)

SSN Rafał Malarski

Protokolant Jolanta Grabowska

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Barbary Nowińskiej
w sprawie **P. N.**

w przedmiocie wydania wyroku łącznego
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie
w dniu 10 grudnia 2014 r.,
kasacji, wniesionej przez obrońcę
od wyroku Sądu Okręgowego w P.
z dnia 18 marca 2014 r.

utrzymującego w mocy wyrok łączny Sądu Rejonowego w P.
z dnia 23 października 2013 r.,

1. uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w P. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym;

2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy z urzędu adw. P. S. - Kancelaria Adwokacka w P. - kwotę 1 180,80 zł (słownie: jeden tysiąc sto osiemdziesiąt złotych osiemdziesiąt

groszy), w tym 23% VAT, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji oraz za obronę w postępowaniu przed Sądem Najwyższym skazanego P. N.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w P., wyrokiem łącznym z dnia 23 października 2013 r., połączył skazania P. N. wyrokami:

I. Sądu Rejonowego w P. z dnia 12 kwietnia 2011 r., sygn. ... 46/11, Sądu Rejonowego w S. z dnia 17 maja 2011 r., sygn. ... 402/10; Sądu Rejonowego w P. z dnia 17 kwietnia 2012 r., sygn. ... 598/11; Sądu Rejonowego w P. z dnia 26 września 2012 r., sygn. ... 940/11, - i wymierzył skazanemu kary łączne: 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, grzywny w wysokości 100 stawek dziennych, określając wysokość stawki na kwotę 20 zł;

II. Sądu Rejonowego w T. z dnia 24 lipca 2006 r., sygn. ... 728/05; Sądu Rejonowego w S. z dnia 18 września 2012 r., sygn. ... 1178/11 – i wymierzył skazanemu karę łączną grzywny w wysokości 100 stawek dziennych, określając wysokość stawki na kwotę 20 zł.

Powyższy wyrok zaskarżyli skazany oraz jego obrońca.

Obrońca zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych w zakresie przyjęcia niepewnej prognozy penitencjarnej, rażąco niewspółmierność kary, nadto wniósł o dopuszczenie dowodu z aktualnej opinii Zakładu Karnego w G. dotyczącej skazanego.

Skazany podniósł zarzut nie doprowadzenia go na rozprawę oraz zarzucił stronniczość sędziemu prowadzącemu sprawę w pierwszej instancji, nadto wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii lekarskiej co do jego aktualnego stanu zdrowia.

Sąd Okręgowy w P. wyrokiem z dnia 18 marca 2014 r. utrzymał w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelacje za oczywiście bezzasadne.

Kasacje w sprawie wniósł obrońca skazanego P. N., zaskarżając wyrok Sądu Okręgowego w całości. Skarżący zarzucił rażące naruszenie prawa mające istotny wpływ na treść zaskarżonego oskarżenia, tj.:

1) art. 7 k.p.k., art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k., polegające na niepełnym rozważaniu zarzutów sformułowanych w apelacji obrońcy skazanego oraz apelacji

skazanego dotyczące dokonanych przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych w zakresie przebiegu resocjalizacji skazanego oraz jego prognozy penitencjarnej, poprzez dokonanie oceny tych ustaleń wyłącznie w oparciu o opinię sporządzoną przez Zakład Karny w P. w sytuacji, gdy skazany przed wydaniem zaskarżonego wyroku przebywał w tym zakładzie przez okres około 20 dni, a od wydania tej opinii do czasu wydania wyroku upłynął znaczny czas, który mógł mieć istotny wpływ na zmianę postaw skazanego;

2) art. 366 § 1 k.p.k. i art. 368 k.p.k. w zw. z art. 452 § 1 k.p.k. poprzez nie rozpatrzenie w postępowaniu apelacyjnym wniosku dowodowego obrońcy złożonego wraz z apelacją oraz wniosku skazanego złożonego wraz z apelacją skazanego oraz ponowionego pismem z dnia 12 grudnia 2013 r. o przeprowadzenie dowodu z opinii Zakładu Karnego w G. dotyczącej przebiegu resocjalizacji oraz aktualnej prognozy penitencjarnej co w konsekwencji doprowadziło do zaakceptowania przez Sąd dokonujący instancyjnej kontroli, dowolnej oceny materiału dowodowego dokonanej przez Sąd I Instancji, a w następstwie tego uznania apelacji za oczywiście bezzasadną i utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy;

3) art. 451 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. poprzez nie sprowadzenie skazanego na rozprawę apelacyjną w dniu 18 marca 2014 r., pomimo złożenia przez skazanego wniosku o jego sprowadzenie w sytuacji, gdy w związku z zarzutami podniesionymi w apelacjach obrońcy i skazanego przedmiotem postępowania były również kwestie natury faktycznej, co w konsekwencji doprowadziło do naruszenia prawa skazanego do rzetelnego procesu, w tym prawa do obrony.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz utrzymanego nim w mocy wyroku Sądu Rejonowego w P. w zakresie pkt I tego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Na rozprawie kasacyjnej prokurator Prokuratury Generalnej poparł kasację obrońcy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosowanie do treści art. 436 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k. ograniczono rozpoznanie kasacji obrońcy skazanego tylko do zarzutu z pkt 3, tj. obrazy art. 451 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k., bowiem rozpoznanie kasacji w tym zakresie jest

wystarczające do wydania orzeczenia, natomiast rozpoznanie pozostałych zarzutów byłoby przedwczesne.

Podniesiony zarzut obrazy art. 451 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. jest zasadny.

Treść art. 451 k.p.k. normującego zagadnienie udziału oskarżonego pozbawionego wolności w rozprawie odwoławczej, nie pozostawia wątpliwości, że zasadą jest – w wypadku złożenia przez oskarżonego stosownego wniosku – sprowadzenie go na rozprawę. Wyjątek do tej zasady stanowi możliwość uznania przez sąd odwoławczy za wystraszającą obecność samego obrońcy. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntował się pogląd, że odstąpienie od sprowadzenia na rozprawę odwoławczą pozbawionego wolności oskarżonego, który o to wnosi, uzasadnione jest jedynie w tych sytuacjach, kiedy w apelacji podnoszone są zagadnienia *stricte* prawne. Kiedy jednak przedmiotem apelacji są kwestie natury faktycznej, bądź inne zagadnienia, dla których może mieć znaczenie bezpośredni kontakt z oskarżonym, sprowadzenie go na rozprawę odwoławczą staje się niezbędne. Wynika to z konieczności zachowania na etapie postępowania odwoławczego prawa do obrony, zasady rzetelnego procesu i zachowania równości stron (por. m. in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 marca 2013 r., IV KK 319/12, LEX nr 1288765, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2014 r., III KK 390/13 LEX nr 1430571 oraz inne powołane w uzasadnieniach tych orzeczeń judykaty).

W niniejszej sprawie skazany P. N. złożył wniosek o sprowadzenie go na rozprawę odwoławczą (k.168). Postanowieniem z dnia 26 lutego 2014 r. (k. 170) Sąd Okręgowy w P. uznał obecność obrońcy skazanego na rozprawie odwoławczej za wystarczającą i nie zarządził sprowadzenia skazanego.

Negatywna decyzja sądu sprowadziła się jedynie do powtórzenia ustawowego brzmienia przepisu art. 451 k.p.k., zupełnie pominięto takie okoliczności, jak kierunki apelacji, rodzaj podniesionych w nich zarzutów, jak też uzasadnienie wniosku skazanego o doprowadzenie na rozprawę.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy podzielił zasadność zawartego w kasacji obrońcy zarzutu rażącego naruszenia art. 451 k.p.k., mającego istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, co implikowało uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w P. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

